

OPONENTSKÝ POSUDEK “DETERMINACE KOSTÝMEM V ŽITÉ A INSCENOVANÉ REALITĚ” MgA. Marie Černíková, Katedra alternativního a loutkového divadla.

Popvnímáme spíše jako srozumitelné zakoušení univerzálních pochodů lidské mysli...(URPOP)
Tento text hodnotím jako popový.

Disertační práce se zabývá osobně profilovaným výběrem různých *podob kostýmu mimo divadlo. Reflektuje v ní, jak slibuje, západní společnost na počátku 21.století jako teatralizovanou realitu a pojednává úlohu masmédií ve vztahu k divákovi, zabývá se způsoby sebe prezentace konzumentů, taktikami spotřebního průmyslu, narcistním divadlem každodennosti, posedlostí tělem, kultem mládeže a zdraví, trendu “selfie”, rolí módy, kterou vidí jako neustálý přerod biologické nutnosti jejímž cílem je poukázat na svou individuálnost a zároveň se zařadit a následovat vzory. Snaží se popsat kostým jako identifikační znak na příkladu uniforem, (bohužel slibované vše o uniformě je zinstantněno do několika málo stránek, základní premisy jsou zmíněny jakoby na okraj. Tuto kapitolu můžeme použít jako příklad, který prezentuje problém většiny textu, studentka nevyužívá možnost rozpracovat téma do hloubky, která by ji jistě přivedla k dalším souvislostem, ale zůstává jen u prvotních informací, často smíchaných bez jakékoli systematičnosti či priorit do jakési časopisecké až populárně efektní formy výpovědi.)*

Dále se ve svém textu věnuje *originalitě jako vzdoru, kterou sleduje v neprofesionální tvorbě, (kdo je IN, je již OUT a tedy kdo je OUT je vlastně IN). Popisuje fenomén DIY, který spojuje estetiku i životní styl teatrální, žité (tak se snaží definovat aktuální podobu oděvu civilního (?) a virtuální reality, zvláště v souvislosti s formami sebe prezentace v rámci nízkých žánrů (např. country), spojených s virtuální estetikou, fantazy, sci-fi (larp, cosplay) a nakonec se (snad s největší vervou) pouští do popisu životního stylu a estetiky projevu slam poetry, alternativní hudby a paradivadelních rytmických forem. Ty jsou patrně jejím autentickým uměleckým prostředím, (viz internetové odkazy v rámci osobní tvorby URPOP, DIAkritika, Chodská junta).*

Pro zpestření a přiblížení způsobu komunikace osobností z výše zmíněných žánrů nakonec užívá formát dotazníků, které víceméně ilustrují předem zmíněné poznatky. Během pětiletého výzkumu, jak píše, *nalézala kritéria, kterými lze kostým nahlížet, jakým okamžikem se stává kostým kostýmem...*(tomuto konceptu předcházela projekt Teď 55 33 31 13 já, který zajímavě konceptuálně pracuje s postdramatickou formou).

Role vzniká v existenci člověka velmi brzy – vlastně narozením a tedy prožíváme více – několik paralelních a vyvíjejících se rolí v životě. Jsme v demokratické fázi vyjádření sebe sama jako individua stejnou mírou, jako jsme zakleti v diktátu komerce, která individualitu konzumuje a nivelizuje. Cítuje tak typický paradox současného vnímání světa, ve kterém najít vlastní individualitu lze koupěním identity zkomercionalizované.

Studentka se v rámci použité literatury šikovně pohybuje mezi postmoderní filosofií, sociálními vědami, estetikou, masmediální problematikou, gender, divadelní vědou a hudebními a herními trendy posledních tří desetiletí a přelomu tisíciletí, dává k dispozici shlédnout internetové zdroje, týkající se zejména pokleslých žánrů a její osobní tvorby.

Podle Adornovy teze o současné fluidnosti a lehkosti literárního vyjádření “*více zábavy méně literatury*” tak naplňuje popovou formou i obsahem.

Domnívám se, že se studentce nepodařilo cele definovat okruh svého zájmu na západní svět ale spíše šlo o pokus mapovat prostor české kotliny, resp. nejbližší okolí studentky. což by bylo možná zajímavější ještě precizovat, zpřesnilo-li by se téma práce tímto směrem.

Používá-li i stylizaci textu jako lehčího žánru, kdy negativním vymezením identifikujeme vlastní identitu, vede čtenáře spíše k vnímání práce jako zprávy o studentce samé, jejímu vymezení se, hledání individuálního postoje k mnohavrstevnaté realitě. (Chytré pracuje s glosami divadelních tvůrců, kterými vlastně práci nenápadně traktuje..) Text je výrazně vitální a my můžeme věřit, že

pisatelka je umělecká perspektivní osobnost.

Nakonec - chválím v práci kapitoly popisující současné herní trendy, kterým, jak se domnívám, prozatím nebyla na DAMU věnována studie, a které se jeví jako podstatné pro pochopení generace přelomu tisíciletí. Můžeme se ptát proč opomenula další "kmenové" kostýmní celky - např. kostýmy manažerů v komerčních zónách a hierarchiích, kostýmy menšin v Česku (např. identifikace rolí u romských oděvů), a řadu dalších, které mohla alespoň jmenovat).

V obrazové části postrádám více materiálu a zajímalo by mě, jakým klíčem a dle jakých estetických či neestetických kritérií vybrala právě tyto fotografie.

Doporučuji k obhajobě.

Doc.Mgr. Jana Preková
garant oboru scénografie
JAMU- DIFA